

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ВІСНИК
АГРАРНОЇ НАУКИ ПРИЧОРНОМОР'Я
Науковий журнал

Виходить 4 рази на рік
Видається з березня 1997 р.

Випуск 2 (94) 2017

Економічні науки
Сільськогосподарські науки
Технічні науки

Миколаїв
2017

Засновник і видавець: Миколаївський національний аграрний університет.

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ №19669-9469ПР від 11.01.2013 р.

Збірник включено до переліку наукових фахових видань України, затвердженого наказами Міністерства освіти і науки України від 13.07.2015 р. №747 та від 16.05.2016 р. №515.

Головний редактор: В.С. Шибанін, д.т.н., проф., академік НААН

Заступники головного редактора:

І.І. Червен, д.е.н, проф.

І.П. Атаманюк, д.т.н., проф.

В.П. Клочан, к.е.н., доц.

М.І. Гиль, д.с.-г.н., проф.

В.В. Гамаюнова, д.с.-г.н., проф.

Відповідальний секретар: Н.В. Потриваєва, д.е.н., проф.

Члени редакційної колегії:

Економічні науки: О.В. Шибаніна, д.е.н., проф.; Н.М. Сіренко, д.е.н., проф.; О.І. Котикова, д.е.н., проф.; Джулія Олбрайт, PhD, проф. (США); І.В. Гончаренко, д.е.н., проф.; О.М. Вишнеvsька, д.е.н., проф.; А.В. Ключник, д.е.н., проф.; О.Є. Новіков, д.е.н., доц.; О.Д. Гудзинський, д.е.н., проф.; О.Ю. Єрмаков, д.е.н., проф.; В.М. Яценко, д.е.н., проф.; М.П. Сахацький, д.е.н., проф.; Р. Шаундерер, Dr.sc.Agr. (Німеччина)

Технічні науки: Б.І. Бутаков, д.т.н., проф.; В.І. Гавриш, д.е.н., проф.; В.Д. Будаков, д.т.н., проф.; С.І. Пастушенко, д.т.н., проф.; А.А. Ставинський, д.т.н., проф.; А.С. Добишев, д.т.н., проф. (Республіка Білорусь).

Сільськогосподарські науки: В.С. Топіха, д.с.-г.н., проф.; Т.В. Підпала, д.с.-г.н., проф.; А.С. Патрєва, д.с.-г.н., проф.; В.П. Рибалко, д.с.-г.н., проф., академік НААН; І.Ю. Горбатенко, д.б.н., проф.; І.М. Рожков, д.б.н., проф.; І.П. Шейко, д.с.-г.н., професор, академік НАН Республіки Білорусь (Республіка Білорусь); С.Г. Чорний, д.с.-г.н., проф.; М.О. Самойленко, д.с.-г.н., проф.; Л.К. Антипова, д.с.-г.н., проф.; В.І. Січкарь, д.б.н., проф.; А.О. Лимар, д.с.-г.н., проф.; В.Я. Щербаков, д.с.-г.н., проф.; Г.П. Морару, д.с.-г.н. (Молдова)

Рекомендовано до друку вченою радою Миколаївського національного аграрного університету. Протокол № 11 від 29.05.2017 р.

Посилання на видання обов'язкові.

Точка зору редколегії не завжди збігається з позицією авторів.

Адреса редакції, видавця та виготовлювача:

54020, Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9,

Миколаївський національний аграрний університет,

тел. 0 (512) 58-05-95, <http://visnyk.mnau.edu.ua>, e-mail: visnyk@mnau.edu.ua

© Миколаївський національний аграрний університет, 2017

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПЛЕМІННОГО СВИНАРСТВА ПІВДНЯ УКРАЇНИ

О. М. Вишневська, доктор економічних наук, професор

В. О. Мельник, кандидат біологічних наук, доцент

О. О. Кравченко, кандидат сільськогосподарських наук, доцент
Миколаївський національний аграрний університет

У роботі досліджено теоретичні й практичні проблеми підвищення економічної ефективності племінного свинарства та його вплив на виробництво свинини у господарствах південного регіону України. Проаналізовано результати діяльності племінних господарств, динаміку їх виробничо-економічних показників, вивчено закономірності формування економічної ефективності галузі свинарства та фактори, що впливають на її рівень. Обґрунтовано пропозиції щодо основних напрямів розвитку свинарства, необхідності подальшого вдосконалення селекційно-племінної роботи, її організації та підвищення економічної ефективності виробництва свинини в господарствах усіх форм власності.

Ключові слова: виробництво свинини, племінна справа, племінне господарство, ефективність, собівартість, ціна, прибуток, рентабельність, племінні свиноматки, кнури-плідники.

Постановка проблеми. Сучасний розвиток аграрного сектора потребує запровадження інноваційних технологій, що дозволяє скоротити витрати й отримати продукцію для забезпечення продовольчої безпеки держави і окремих її регіонів. Вагому роль у гарантуванні продовольчої безпеки відіграє галузь тваринництва, зокрема свинарство. Впровадження інноваційних технологій у галузі свинарства переважно пов'язане із техніко-технологічним оновленням, але пріоритетність заходів повинна бути спрямована на збереження продуктивних якостей тварин за рахунок системних заходів, розвитку племінного свинарства [1, 3, 4, 7].

Необхідність комплексного підходу до вивчення проблеми ефективного функціонування галузі племінного свинарства та її впливу на підвищення економічної ефективності виробництва свинини у підприємствах усіх форм власності обумовило вибір теми досліджень [3, 6].

Стан вивчення проблеми. Головна ціль племінного

свинарства – реалізація максимальної кількості племінного молодняка в розрахунку на основну свиноматку та спермодоз на кнура-плідника. Сучасна всесвітня практика ведення свинарства має чітко визначені критерії оцінки ефективності галузі свинарства, половина з них безпосередньо стосується відтворення стада [3, 5]. Якщо врахувати, що відповідну конверсію корма можна забезпечити при інтенсивному використанні свиноматок і кнурів-плідників, то можна стверджувати, що 75% факторів ефективного виробництва належить сфері відтворення. Генетично-селекційні ресурси дозволяють одержувати від кожної свиноматки при інтенсивному використанні 2,2-2,5 опороси, 25-30 поросят за рік, середньої живої маси поросяти при відлученні у місячному віці 7-9 кг, витрати на 1 кг приросту 3,4-4,5 корм. од., прямі затрати праці на виробництво 1 ц свинини – 2,0-2,5 люд/год, зростання рівня рентабельності виробництва свинини до 70% [2, 3, 6].

Мета і завдання досліджень. Провести комплексний аналіз сучасного стану племінного свинарства, обґрунтування напрямів відновлення виробничого потенціалу племінних господарств та підвищення ефективності його використання з метою нарощування валового виробництва свинини й скорочення рівня її собівартості у підприємствах усіх форм власності.

Для досягнення мети були визначено такі завдання: порівняти динаміку показників економічної ефективності племінного свинарства; оцінити чинники впливу на формування передумов до забезпечення зростання економічної ефективності племінного свинарства; проаналізувати сучасний стан та обґрунтувати пріоритети розвитку племінної справи у галузі свинарства.

Результати досліджень. Проведений аналіз середнього рівня собівартості приросту живої маси свиней кращих племінних підприємств Миколаївської, Херсонської та Одеської областей свідчить, що у період з 2004 по 2006 роки собівартість свинини була майже незмінною і становила 5,31-5,68 грн за 1 кг приросту живої маси свиней, а реалізаційна ціна покривала понесені витрати на виробництво одиниці продукції галузі. Закупівельна ціна на свинину у живій масі не має чіткої динаміки, максимальна ціна була виявлена у 2005 та

2009 роках, різниця у грошовому виразі між собівартістю та закупівельною ціною складала 6,37 грн або 53,8% та 7,50 грн або 39,8% відповідно, а мінімальна ціна була виявлена у 2004, 2007 і 2011 роках, що пояснюється зменшенням попиту на свинину через фінансову неспроможність споживачів, а також зростання обсягів імпортування свинини (табл. 1).

Таблиця 1

**Динаміка собівартості приросту живої маси та
закупівельних цін на свиней
(у середньому на одне підприємство)**

Роки	Собівартість 1 кг приросту живої маси, грн	Середня закупівельна ціна 1 кг з ПДВ, грн	Різниця закупівельної ціни і собівартості 1 кг приросту живої маси свиней	
			грн	%
2004	5,31	8,62	3,31	38,4
2005	5,48	11,85	6,37	53,8
2006	5,68	9,54	3,86	40,5
2007	7,45	9,03	1,58	17,5
2008	10,73	15,78	5,05	32,0
2009	11,36	18,86	7,50	39,8
2010	13,82	16,95	3,13	18,5
2011	13,79	15,21	1,42	9,3
2012	13,82	17,50	3,68	21,0
2013	14,76	19,83	5,07	25,6
2014	15,73	20,05	4,32	21,5
2015	21,86	28,13	6,27	28,7
2016	27,54	32,75	5,21	18,9

Джерело: сформовано авторами на основі статистичної інформації

У період з 2007 року значно зросли ціни на корми і енергоносії за незначного підвищення закупівельних цін на живу масу свиней, спостерігається тенденція до щорічного зростання собівартості продукції до 2010 року. За досліджуваний період собівартість 1 кг зросла на 22,23 грн і досягла рівня 27,54 грн, закупівельна ціна зросла до 32,75 грн.

Оцінка структури собівартості суттєво не змінилася за період дослідження, питома вага кормів становить 70-72%, пи-

тома вага витрат на оплату праці у галузі має тенденцію до зростання і становить 14,0% від загального рівня витрат на утримання тварин (табл. 2).

Таблиця 2

**Структура собівартості виробництва свинини
(у середньому на одне підприємство)**

Статті витрати	2010 р.			2016 р.		
	на 1 ц продукції, грн	Питома вага у прямих витратах, %	Питома вага у загальних витратах, %	на 1 ц продукції, грн	Питома вага у прямих витратах, %	Питома вага у загальних витратах, %
Корми	769,50	70,4	56,5	1314,08	72	58,3
Заробітна плата	104,16	9,5	7,6	180,32	10,0	8,0
Відрахування на соціальні заходи	36,97	3,4	2,7	72,13	4,0	3,2
Електроенергія	50,96	4,7	3,7	85,65	4,7	3,8
Ветмедикаменти	40,65	3,7	3	90,16	4,9	4,0
Штучне осіменіння	3,5	0,3	0,2	15,78	0,8	0,7
Паливно-мастильні матеріали	6,44	0,6	0,5	20,29	1,2	0,9
Опалення (газ)	8,21	0,7	0,6	18,03	1,0	0,8
Амортизація	35,09	3,2	2,6	-	-	-
Послуги сторонніх організацій	0,71	0,1	0,1	-	-	-
Запасні частини	2,89	0,3	0,2	6,75	0,4	0,3
Ремонтні матеріали	29,24	2,7	1,4	9,02	0,5	0,4
Ремонтно-будівельний підрозділ	5,82	0,5	0,4	9,02	0,5	0,4
Разом прямі витрати	1094	100,0	80,2	1821,23	100,0	80,8
Загальновиробничі витрати	149,49	x	11	211,88	x	9,4
Охорона	32,92	x	2,5	67,62	x	3,0
Витрати на збут	7,32	x	0,5	18,03	x	0,8
Адміністративні витрати	79,61	x	5,8	135,24	x	6,0
Повна собівартість	1363,00	x	100,0	2254,00	x	100,0

Джерело: сформовано авторами на основі статистичної інформації

Електроенергія, паливно-мастильні матеріали, у тому числі на опалення газом, займають до 7,0% від загальних витрат, 5,7% складають витрати на ветеринарні препарати, дослідження, матеріали та реактиви для штучного осіменіння. На ремонт обладнання та приміщень, ремонтні матеріали, запасні частини припадає 1,4% витрат у структурі собівартості. Загальна собівартість виробництва свинини складає 1821,23 грн, загальновиробничі витрати на адміністративні витрати, витрати на збут продукції, охорону складають 433 грн у 2016 році. Порівняно із 2010 роком собівартість продукції зросла до 2254,0 грн, що становить збільшення у 1,7 рази.

З метою оптимізації витрат на виробництво свинини доцільно вивчити можливості скорочення витрат за кожною із статей. Так, удосконалення норм навантаження робітників підприємств на обслуговування тварин та системи оплати праці надає можливість скоротити витрати на 1 ц приросту живої маси. Зростання витрат на ветеринарні препарати та матеріали і реактиви для технології штучного осіменіння відбулось за рахунок зростання цін, але завдяки системній профілактиці та лікуванню тварин, використання інтенсивної технології штучного осіменіння питому вагу витрат у розрахунку на одну голову можна скоротити, що у сукупності дозволить знизити собівартість продукції. Оптимізація витрат на технологію штучного осіменіння тварин в підприємствах є можливою за рахунок проведення постійного контролю за використанням матеріальних ресурсів.

Виявлено, що відбулось суттєве скорочення витрат на ремонтно-будівельні заходи та будівельні матеріали, у 2010 році питома вага витрат становила 2,7%, у 2016 році становила лише 0,5%, у вартісному виразі лише 18,04 гривні.

Наступним етапом оцінки було визначення рівня економічної ефективності вирощування і реалізації племінних кнурців різних порід. Встановлено, що ремонтні кнурці за основними показниками їх оцінки проявили високу продуктивність, яка відповідає вимогам стандартів, співпадає з можливостями цих порід і характеризує дані породи за рівнем та спеціалізованим напрямком їх продуктивності.

Створення в племзаводах елеврів по вирощуванню та оцінці кнурів за власною спермопродуктивністю, що фізіологічно підтверджується і дозволяє реалізувати в господарства та племпідприємства оцінених ремонтних кнурців віком 5-6 місяців, живою масою 90-100 кг. Тому, не існує потреб завозити племінних кнурців більше від кількості основних кнурів, які вибувають із стада, що у свою чергу надає можливість забезпечити економію коштів та часу для перевірки кнурів.

Економічну оцінку кнурів-плідників проводили на основі облікової інформації племінних підприємств Миколаївської, Херсонської та Одеської областей. При цьому племінна продукція оцінена у реалізаційних цінах 2015 року (табл. 3).

При вирощуванні середньодобовий приріст кнурців і витрати корму на 1 кг приросту взаємопов'язані. Так, кнурці породи П і Д мають високу швидкість росту і дають більш високі прирости – 574 і 562 г, використання кормів у розрахунку на 1 кг приросту живої маси становить 3,85 і 3,89 к.од., тобто менше витрачають поживних речовин на одиницю продукції. Технологія вирощування племінних кнурців у племінних підприємствах подібна, спочатку використовуються престоартерні комбікорми вартістю 5,50 грн за 1 кг для досягнення живої маси 10-14 кг, далі використовуються стартерні комбікорми вартістю 4,70 грн за 1 кг до досягнення живої маси 37-40 кг, у заключний період використовуються гровери або фінішери вартістю 3,40-3,30 грн за 1 кг до досягнення живої маси 100 кг та племреалізації.

За аналогічних умов вирощування, годівлі і утримання тварин найбільший ефект від реалізації одержують від кнурів породи П і Д. Встановлено, що зі збільшенням віку і маси кнурів на вирощування витрати корму на одиницю приросту збільшуються, тому більш ефективно реалізувати кнурів у ранньому віці – 6 місяців за досягнення ваги 100 кг після привчання до фантому і оцінки за власною спермопродуктивністю.

Таблиця 3

**Економічна ефективність вирощування і
реалізації племінних кнурців різних порід**

Показник	Порода кнурів						
	ВБ	Л	Д	ЧБП	П	К	Σ (середнє значення)
1	2	3	4	5	6	7	8
Кількість кнурів, голів	10	10	10	10	10	10	60
Середня жива маса, кг							
а) при народженні	1,9	1,8	1,8	2,2	2,4	1,9	2,0
б) при реалізації	96	97	99	96	100	98	
Вік кнурів при реалізації (100 кг), днів	186	178	173	182	170	175	177
Приріст живої маси 1 кнура за період вирощування, кг	94,1	95,2	97,2	93,8	97,6	96,1	95,7
Середньодобовий приріст, г	506	535	562	515	574	549	540
Витрати кормів на 1 кг приросту живої маси, к.од.	4,10	3,95	3,89	3,91	3,85	3,90	3,93
Собівартість 1 ц приросту кнурців, грн	2385	2296	2262	2274	2239	2268	2287
Вартість, грн							
- привчання до фантому	500	500	500	500	500	500	500
- оцінка спермопродукції	500	500	500	500	500	500	500
- ветеринарних досліджень	200	200	200	200	200	200	200

Продовження таблиці 3

1	2	3	4	5	6	7	8
Собівартість кнурця при реалізації, грн	3585	3496	3462	3474	3439	3468	3487
Загальна вартість реалізованих кнурців, тис грн	35,85	34,96	34,62	34,74	34,39	34,68	34,87
Реалізаційна ціна 1 кг живої маси кнурців, грн	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00
Дохід (виручка) від реалізації кнурців, тис грн	48,0	48,5	49,5	48,0	50,0	49,0	48,8
Прибуток від реалізації, тис грн	12,15	13,54	14,88	13,26	15,61	14,32	13,93
Прибуток у розрахунку на 1 кнурця, грн	1215,0	1354,0	1488,0	1326,0	1561,0	1432,0	1393,0
Рівень рентабельності, %	33,9	38,7	42,9	38,2	45,3	41,3	39,9
Рівень рентабельності продажу, %	25,3	27,9	30,1	27,6	31,2	29,2	28,5

Примітка: ВБ – велика біла порода кнурів, Л – порода ландрас, Д – дюрк, ЧБП – червона білопояса, П – п'єтрен, К – помісні кнури кантор.
Джерело: розраховано авторами на основі облікової інформації племінних підприємств

При собівартості 1 ц приросту при вирощуванні одного кнурця досліджуваних порід на рівні 2385,00 грн – ВБ, 2296,00 грн – Л, 2262,00 грн – Д, 2274,00 грн – ЧБП, 2239,00 грн – П та 2268,00 грн – К та середній ціні реалізації за 1 кг живої маси – 50,00 грн від реалізації одного кнурця отримано прибуток від 1215,00 до 1561,00 грн у розрахунку на одну голову. Найбільшим є рівень прибутку від реалізації кнурців породи п'єтрен, найменшим – великої білої породи, різниця показника становить 346,00 гривень. При цьому рівень рентабельності вирощування кнурів становить від 33,9 % для кнурів великої

білої породи, що є найменшим показником і 45,3 % для кнурів породи п'єстрен, середній рівень рентабельності за всіма породами свиней становить 39,9 %, середній рівень прибутку у розрахунку на одну голову – 1393,00 гривень.

Також рівень рентабельності продажу є вищим у кнурців породи П – 31,2 % і Д – 30,1 %, а ВБ був нижчим – 25,3 %, середній рівень рентабельності продажу складає 28,5 % по всім породам кнурів.

Вагомий вплив на ефективність свиначарства здійснює відтворювальна якість свиноматок. Інтенсифікація використання маточного поголів'я вимагає сучасних технологій відтворення стада із застосуванням штучного осіменіння, стимуляції і синхронізації статевої охоти і поросіння, ранньої діагностики вагітності, відлучення поросят в 26-35-денному віці та інших технологічних рішень. Було проаналізовано показники використання свиноматок різних порід у племінних підприємствах (табл. 4).

Таблиця 4

Економічна ефективність використання племінних основних свиноматок різних порід

Показник	Порода свиноматок					
	ВБ	Л	Д	К	ЧБП	П
1	2	3	4	5	6	7
Багатоплідність, голів	10,70	10,60	10,10	12,40	11,00	9,20
Збереженість, %	89,0	85,0	93,0	86,0	87,0	92,4
Собівартість 1 ц приросту молодняку свиней, грн	2242,1	2366,7	2266,0	1990,7	2218,8	2505,9
Вироблено свинини за опорос в розрахунку на 1 свиноматку, ц	9,5	9,0	9,4	10,7	9,6	8,5
Витрати праці, люд/год:						
на 1 ц приросту молодняку	10,84	11,45	10,96	9,63	10,73	12,12

Продовження таблиці 4

1	2	3	4	5	6	7
на 1 свиноматку	103,0	103,0	103,0	103,0	103,0	103,0
Витрати кормів, ц к.од.:						
на 1 ц приросту молодняку	3,68	3,89	3,72	3,27	3,64	4,11
на 1 свиноматку	34,97	34,97	34,97	34,97	34,97	34,97
Виробничі витрати, грн:						
на 1 ц приросту молодняку	2242,1	2366,7	2266,0	1990,7	2218,8	2505,9
на 1 свиноматку	21300,3	21300,3	21300,3	21300,3	21300,3	21300,3
Ціна реалізації 1 ц приросту, грн	2893,00	2893,00	2893,00	2893,00	2893,00	2893,00
Прибуток від реалізації, грн:						
на 1 ц приросту молодняку	650,90	526,30	627,00	902,30	674,20	387,10
на 1 свиноматку	6183,20	4736,70	5893,90	9654,80	6472,50	3290,20
Рівень рента- бельності, %	29,0	22,2	27,7	45,3	30,4	15,4

Примітка: ВБ – велика біла порода, Л – порода ландрас, Д – дюрок, ЧБП – червона білопояса, П – п'єтрен, К – помісні свиноматки камборо.
Джерело: розраховано авторами на основі облікової інформації племінних підприємств

На основі проведених розрахунків встановлено, що найбільший прибуток від реалізації у розрахунку на одну свиноматку одержано від помісних свиноматок породи камборо – 9654,00 грн, по чистопородним свиноматкам – червона білопояса – 6472,00 грн. Найменший прибуток одержано на свиноматку породи п'єтрен – 3290,00 гривень. Різниця між найбільшим і найменшим значенням складає 6364,00 гривень або у 3,0 рази. Рівень рентабельності є найбільшим по свиноматкам камборо і становить 45,3%, найменшим є рівень рентабельності також по свиноматкам породи п'єтрен – 15,4%. Різниця між найбільшим і найменшим значенням становить 29,9 відсоткові пункти.

Проведені розрахунки надають можливість обґрунтувати тісний зв'язок між продуктивними характеристиками свиноматок і економічною ефективністю реалізації молодняку. Продуктивні характеристики свиноматок виступають основою у плануванні діяльності племінних підприємств й прогнозуванні перспектив розвитку галузі.

Висновки і перспективи подальших досліджень. На основі проведених досліджень визначено, що саме цілеспрямоване вирощування і рання оцінка кнурців спеціалізованих м'ясних порід за власною продуктивністю та спермопродуктивністю дозволяє одержати племінним підприємствам прибуток у розрахунку на голову у межах від 1215,00 до 1561,00 гривень. Рівень рентабельності продажу по всіх породах в середньому по підприємствам становить 28,5 відсотки. За подібних умов утримання, годівлі та експлуатації на перше місце виходить багатоплідність свиноматок, яка є найбільшою у помісних свиноматок породи камборо – 12,4 поросят, а найменшою у свиноматок породи п'єтрен – 9,2 поросяти при належній збереженості поросят у межах 85-93,0 відсотки. Рівень рентабельності використання племінних основних свиноматок в середньому по підприємствах становить від 15,4 до 45,3%.

Отже, важливу роль у підвищенні економічної ефективності галузі свинарства відіграє удосконалення організації відтворення стада, якісний ремонт поголів'я, забезпечення збереження приплоду. За сучасних умов необхідним є вирішення питання щодо забезпечення підприємств племінним маточним та продуктивним молодняком. Використання високопродуктивного молодняку свиней у поєднанні з повноцінною годівлею дозволить підвищити продуктивність, знизити витрати на утримання тварин та збільшити надходження коштів не лише від реалізації молодняку свиней на племінні цілі, а і від реалізації якісної свинини, що залишається актуальним з огляду на гарантування продовольчої безпеки держави і її регіонів.

Список використаних джерел:

1. Вишнеvsька О.М. Ресурсний потенціал аграрного сектора економіки України: соціально-економічні та екологічні аспекти : монографія / О. М. Вишнеvsька. – Миколаїв : МНАУ, 2011. – 487 с.

2. Вишнеvsька О.М. Розвиток економіки галузі на біоекономічних засадах: теоретичні і практичні аспекти : монографія / О. М. Вишнеvsька, О. А. Літвак, С. М. Літвак. – Миколаїв : МНАУ, 2016. – 242 с.
3. Мельник В. О. Біотехнологія відтворення в племінному свинарстві : монографія / В. О. Мельник, О. О. Кравченко. – Миколаїв : МНАУ, 2016. – 192 с.
4. Мельник Ю. Ф. Методичні аспекти ефективності селекції від інновацій у тваринництві / Ю. Ф. Мельник, В. П. Буркат, П. І. Шаран // Вісник аграрної науки. – №10. – 2006. – С. 47–51.
5. Морару И. Энциклопедия воспроизводства / [И. Морару, Т. Фогльмайр, А. Грисслер и др.]. – К. : Аграр Медиен Украина, 2012. – 224 с.
6. Ресурсозберігаючі технології виробництва свинини: теорія і практика : навч. посіб. / [О. М. Царенко, О. В. Крятов, Р. Є. Крятова, Л. В. Бондарчук]. – Суми : Університетська книга, 2004. – 269 с.
7. Смыслов А. Л. Экономика свиноводства / А. Л. Смыслов. – К. : Вища освіта, 2006. – 268 с.

*О. Н. Вишнеvsькая, В. А. Мельник, Е. А. Кравченко. **Экономическая эффективность племенного свиноводства юга Украины.***

В работе исследованы теоретические и практические проблемы повышения экономической эффективности племенного свиноводства и его влияние на производство свинины в хозяйствах южного региона Украины. Проанализированы результаты деятельности племенных хозяйств, динамика их производственно-экономических показателей, изучены закономерности формирования экономической эффективности отрасли свиноводства и факторы, влияющие на ее уровень. Обоснованы предложения по основным направлениям развития свиноводства, необходимости дальнейшего совершенствования селекционно-племенной работы, ее организации и повышения экономической эффективности производства свинины в хозяйствах всех форм собственности.

Ключевые слова: производство свинины, племенное дело, племенное хозяйство, эффективность, себестоимость, цена, прибыль, рентабельность, племенные свиноматки, хряки-производители.

*О. Vyshnevskа, V. Melnyk, O. Kravchenko. **Economic efficiency of pedigree pig breeding South of Ukraine.***

In this research work the theoretical and practical problems of increasing of the economic efficiency of pig breeding and its impact on pork production on the farms of the Southern region of Ukraine are researched. The results of breeding farms activity, the dynamics of their production and economic indicators are analyzed the patterns of formation of pig breeding economic efficiency and factors that influence its level are studied. Proposals of the main directions of pig production, the need to further improvement of selection and breeding work, its organization and improvement of the economic efficiency of pork production on the farms of all types of property are substantiated.

Key words: pork production, breeding, breeding economy, efficiency, cost price, price, profit, profitability, breeding sows, breeding boar.

ЗМІСТ

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

Л. В. Гуцаленко, Т. С. Пісоченко, С. О. Горбач.

Трудові ресурси як складова експортного потенціалу сільськогосподарського підприємства..... 3

М. В. Дубініна, І. П. Приходько, О. І. Лугова. Зовнішнє середовище та його вплив на формування економічного потенціалу підприємств 12

Ю. А. Кормишкін. Стратегічні напрями формування ефективної бізнес-інфраструктури аграрного підприємництва 22

Т. В. Смелянець, Л. В. Молошна. Особливості розвитку зовнішньоекономічної співпраці регіону 32

І. В. Агеєнко, О. В. Ткаченко. Теоретико-методичні аспекти внутрішнього контролю розрахунків з контрагентами 38

М. Й. Головка. Трансформація системи оподаткування прибутку юридичних осіб в Україні 48

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ НАУКИ

О. О. Дрозд, О. В. Мельник, І. О. Мельник. Фізичні показники яблук сорту ренет симиренка, оброблених інгібітором етилену, залежно від типу саду і строку збору .. 57

Л. К. Антипова, В. В. Дикий, Н. В. Цуркан. Оптимізація сортового складу пшениці озимої – як одна зі складових стратегії розвитку зернового господарства..... 66

Г. М. Господаренко, В. В. Любич, Ф. К. Листопад. Вихід біоетанолу з урожаю зерна сортів пшениці озимої залежно від видів, норм і строків застосування азотних добрив 74

В. Г. Кур'ята, В. В. Рогач, О. В. Кушнір. Морфологічні особливості формування листового апарату перцю солодкого за дії гібереліну та фолікуру 86

О. П. Прісс, І. О. Бурдіна. Вплив строків висіву насіння на фотосинтетичну діяльність базиліку в умовах плівкових теплиць 93

Л. І. Онуфран, В. І. Нетіс. Поглинання та використання сонячної енергії посівами сої за різних умов вирощування 107

С. В. Федорчук. Ефективність регуляторів росту, хімічних і біологічних препаратів проти <i>Alternaria Solani</i> та <i>Phytophthora infestans</i> картоплі	116
О. М. Вишневська, В. О. Мельник, О. О. Кравченко. Економічна ефективність племінного свинарства півдня України	124
Т. В. Підпала, Ю. С. Маташнюк. Оцінка потоково-цехової системи виробництва молока	136
Ю. Ф. Дехтяр, Є. В. Баркар, І. А. Галушко. Використання ефективних технологічних рішень з годівлі свиней в умовах фермерських господарств	144
О. О. Стародубець, А. О. Бондар. Залежність якості відтворення свинопоголів'я від сезону року	155
С. М. Галімов. Технологія вирощування та оцінка кнурів за власною продуктивністю в умовах СГПП «ТЕХМЕТ-ЮГ» Миколаївської області.....	162

ТЕХНІЧНІ НАУКИ

В. С. Шебанін, В. Г. Богза, С. І. Богданов, І. І. Хилько. Розрахунок поперечного перерізу арки при мінімальній масі конструкції	171
А. А. Мирошник. Нейросетевое прогнозирование параметров качества электрической энергии	180
О. А. Прудка, Н. П. Кунденко. Исследование проникновения оптического инфракрасного излучения в покровы пчел	199
Д. В. Бабенко, О. А. Горбенко, Н. А. Доценко, Н. І. Кім. Аналіз конструктивних рішень пресового обладнання	208
В. А. Грубань, А. П. Галєєва, М. Ю. Шатохін. Огляд сучасного стану механізованого збирання кукурудзи на зерно та перспективи розвитку	215